

ختنه و یا مثله کردن زنان

رسول پدرام
www.rpedram.com
چهارشنبه ۱۳ مهر ۱۳۸۴

مقاله، یا بهتر بگویم گزارش ترانه بنی یعقوب را در همین سایت، پیرامون ختنه شدن دختران بندر کنگ (kong) واقع در استان هرمزگان ایران خواندم. بسیار متأسف شدم از اینکه هنوز در برخی از کشورهای جهان، چنین اعمال وحشیانه‌ای در باره انسان‌هایی به مورد اجرا گذاشته می‌شود که هیچ گناهی ندارند جز اینکه دست طبیعت آن‌ها را به جای نر، ماده خلق کرده باشد.

اطلاع موثق دارم که رسم ختنه کردن دختران فقط به بندر کنگ محدود نمی‌شود، بلکه در بسیاری از نقاط دیگر و در میان برخی از تیره‌های قومی جنوب و غرب ایران، این رسم رایج است.

همانطوریکه ترانه بنی یعقوب نیز اشاره کرده است؛ این عمل فقط ریشه در سنت و فرهنگ اقوام مختلف داشته و ربطی به دین اسلام و یهودیت ندارد. ولی سکوت و بی توجهی رهبران مذهبی را - که راجع به هر چیزی حق اظهار نظر به خود می‌دهند، ولی در این مورد به خصوص دم نمی‌زنند - نمی‌توان بخشود.

ختنه کردن مردان رسمی است که از قوم یهود به مسلمانان رسیده و در کتاب تورات نیز به آن اشاره شده است. ولی باید دانست که قدمت انجام عمل ختنه روی مردان به روزگاری بسیار قدیمی تر از ظهور حضرت موسی می‌رسد.

ویل دورانت (Will Durant) در کتاب تاریخ تمدن خود، تصویر مردی از مصر باستان را به چاپ رسانده است، که او را با یک قطعه سنگ بُرنده ختنه می‌کنند. این رسم در میان قبایل ساکن قاره آمریکا و پیش از کشف آنجا توسط کریستف کلمب و دیگر کاشفان اسپانیایی هم متداول بوده است. آنان حتی پیش از مسیحی شدن، نوزادان خود را غسل تعمید می‌داده اند.

کتاب مُقَدَّس (عهد عتیق یا تورات) در سفر (کتاب) پیدایش، باب هفدهم، آیه ۹ به بعد به صراحت می‌گوید چنانچه مردی ختنه نشده باشد اساس دین و ایمان او بر باد است و عهد او با آفریدگار، عهدی است به قول عوام "کشکی". کتاب مُقَدَّس چنین می‌گوید: "پس خدا به ابراهیم گفت و اما تو عهد مرا نگاه دار. تو و بعد از تو ذریت [بر وزن حریت: فرزندان، خاندان] تو در نسل‌های ایشان. این است عهد من که نگاه خواهید داشت در میان من و شما و ذریت تو بعد از تو هر ذکوری [پسران] مختون [ختنه] شود. و گوشت قلفه [بر وزن غلبه یعنی نوک آلت تناسلی مردانه] خود را مختون سازید تا نشان آن عهدی باشد که در میان من و شماست. هر پسر هشت روزه از شما مختون شود. هر ذکوری در نسل‌های شما، خواه خانه زاد، خواه زر خرید از اولاد هر اجنبی که از ذریت تو نباشد. هر خانه زاد تو و هر زر خرید تو البته مختون شود تا عهد من در گوشت شما عهد جاودانی باشد. و اما هر ذکور نا مختون که قلفه او ختنه نشود آنکس از قوم خود منقطع شود زیرا که عهد مرا شکسته است."

در باره ختنه کردن دختران، در هیچ جای کتاب مُقَدَّس؛ سخنی به میان نیامده است. در متن قرآن نیز هیچ اشاره‌ای در مورد ختنه (و یا به زبان عربی "ختنان") اعم از مرد و یا زن دیده نمی‌شود. من اصلاً از به کار بردن کلمه ختنه درباره زنان و دختران اطلاعی نداشتم و چنین چیزی را در عزم نشنیده بودم. تا اینکه چند سال پیش در روز هشتم مارس (روز جهانی زن)؛ اتحادیه کارگری زنان یکی از شهرستان‌های مرکزی اسپانیا از من دعوت کرد تا کنفرانسی در باره حقوق زنان در کشورهای خاورمیانه بدهم.^۱ در پایان آن کنفرانس - که به طور مستقیم هم از تلوزیون پخش می‌شد - یکی از حاضران پرسشی از من پیرامون ختنه کردن دختران کرد؛ که چون چیزی در این زمینه نمی‌دانستم، پاسخی نتوانستم بدهم. تا اینکه شخصی از میان جمعیت حاضر در سالن به یاری من شتافت و توضیح داد که منظور از ختنه کردن زنان بریدن قسمت بیرونی کلیتوریس (clitoris) (خروسه، چوچوله و به عربی البظر) در دستگاه تناسلی زنانه است. من چنین استنباط کردم که این عمل را از آن جهت انجام می‌دهند که زن در آمیزش جنسی با مرد، لذت بیشتری ببرد (همانطوریکه در باره محسنات ختنه شدن مردها نیز سخن‌ها می‌گویند و حتی در این اواخر هم گفته‌اند که ختنه کردن، مرد را از ابتلا به ایدز مصون می‌دارد!).

^۱ - کسانی که به زبان اسپانیایی آشنایی دارند می‌توانند متن آن سخنرانی را زیر عنوان "تراژدی زن بودن در خاورمیانه در نشانی زیر بخوانند:

شخص دیگری نیز توضیح داد که عمل ختنه دختران به این می ماند که مردی را اخته کرده باشند؛ تنها با این تفاوت که انجام این عمل روی دخترها؛ امکان باروری را از آنها نمی گیرد. ولی اگر این عمل روی دختری انجام شود (قطع قسمت بیرونی کلیتوریس)؛ هر گونه احساس لذت و تمایل به هم آغوشی تا آخر عمر از او گرفته می شود و به تندیس ای بی روح (از نظر جنسی) برای کامیابی مرد مُبدل می گردد. یک خبرنگار اهل شیلی نیز اضافه کرد که در برخی از کشورهای شرق آفریقا و خاورمیانه، حتی لب‌های دستگاه تناسلی دختران را، برای حفظ بکارت، با نخ و سوزن می‌دوزند.

در سال ۱۹۹۴ و به هنگام برگزاری کنفرانس قاهره پیرامون جمعیت و توسعه، تلوزیون سی ان ان؛ گزارش مستندی از ختنه کردن یک دختر بچه سیزده ساله در برابر چشم ملیون‌ها تن از بینندگان خود قرار داد. در آن گزارش، مردی سلمانی نشان داده می شد که دختری را ختنه می کرد. پخش گزارش مزبور خشم مقامات دولتی و مذهبی مصر را چنان برانگیخت که یک وکیل دادگستری به خاطر توهین به ملت مصر علیه سی ان ان به دادگاه شکایت کرد.

در مصر نه تنها دخترهای مسلمان، بلکه در برخی نقاط این کشور؛ حتی دختران قبطی (مسیحی) و کلیمی را هم ختنه می کنند.

در سال ۱۹۹۶، دولت مصر کوشید تا از طرق قانونی - برای حفظ ظاهر هم که شده - ختنه کردن دختران توسط دلاک‌ها و قابله‌ها را ممنوع کند و انجام این کار را به بیمارستان‌ها و پرسنل پزشکی مجاز محدود سازد. ولی اقدام دولت مصر با اعتراض و مخالفت بنیادگرایان مذهبی روبرو شد و آنها توانستند یک سال بعد با توسل به دادگاه، تصمیم دولت را که به ابتکار ابراهیم سلام، وزیر بهداشتی مصر گرفته شده بود، باطل سازند. هنگام صدور رأی دادگاه در مورد برقراری دوباره ختنه زنان؛ یوسف البدری، نماینده پیشین پارلمان مصر و از حقوقدانان اسلامی این کشور، با خوشحالی اظهار داشت: "الحمدالله برنده شدیم و از این پس می‌توانیم قوانین اسلام را (!) به مورد اجرا در آوریم."

در زبان‌های اروپایی کلمه ختنه فقط در مورد مردان به کار می‌رود و در باره زنان از کلمه دیگری استفاده می‌شود که به جای ختنه، مثله کردن و یا قطع عضو معنی می‌دهد. در زبان‌های انگلیسی و اسپانیایی از کلمه *circumcision* در مورد ختنه مردان استفاده می‌شود، در حالیکه در مورد زنان در زبان اسپانیایی؛ از واژه *ablación* استفاده می‌کنیم که در اصلاح جراحی به معنی قطع کردن و بریدن یک عضو است.

روزی به یک پزشک مراکشی برخوردیم که سخنرانی مرا پیرامون حقوق زنان از تلوزیون دیده بود، او با لحنی تند به من گفت که من با توسل به چه دلیلی می‌توانم از برابری زن و مرد دم بزنم در حالیکه او با هزاران دلیل و برهان می‌تواند ثابت کند که مرد از زن برتر است و زن در مقام پست تری قرار دارد. و در اثبات نظریه خود دال بر ممکن نبودن تساوی میان زن و مرد اظهار داشت: اولاً؛ مرد می‌تواند سر پا ادرار کند ولی زن نمی‌تواند. ثانیاً؛ زن به هر مقام و مرتبه‌ای از نظر اجتماعی و اداری و غیره هم که برسد، آخر سر باید بیاید و زیر مرد بخوابد. ثالثاً؛ ..

حرفش را قطع کردم و گفتم دیگر بیش از این خودتان را خسته نفرمایید با همین دو دلیلی که آوردید، من قانع شدم.

وقتی طرز فکر یک نفر تحصیل کرده، این چنین باشد؛ چه انتظار دیگری می‌توان از افراد عادی داشت؟! جز اینکه زنان خاورمیانه تشویق کرد تا از مبارزه باز نایستند و نگذارند که عده‌ای کور دل با پناه گرفتن در پشت سر آخوند و خاخام این چنین ظالمانه با آنان رفتار کنند.